

Dec 2022

Stand van zaken: strategisch accommodatiebeleid

RAPPORT

Inleiding

De maatschappelijke accommodaties vormen een belangrijke spil in het sociaal en vitaal houden van onze gemeenschap. Ontwikkelingen rondom teruglopende ledenaantallen, afname van sportdeelname, toenemende exploitatiekosten en de verduurzamingsopgave dwingen ons kritisch te kijken naar ons maatschappelijk vastgoed. Middels dit rapport delen wij de belangrijkste resultaten uit de gemeentelijke enquête 'Vitaliteit verenigingen Beekdaelen', de 50-tal diepte-interviews die voor dit document zijn afgenomen en de KISS-rapportage (Kennis- en Informatiesysteem Sport) van NOC*NSF.

Toelichting inhoud document

Naast de gemeentelijke enquête 'Vitaliteit verenigingen Beekdaelen', heeft de gemeente een 50-tal diepte-interviews afgenomen met het verenigingsleven en de diverse beheerders/stichtingen van de gemeenschapshuizen. In dit document worden de belangrijkste uitkomsten, gesterkt met de resultaten uit de voor gemeente Beekdaelen opgestelde KISS-rapportage door NOC*NSF, aan u gepresenteerd.

Enquête

Ingevuld door 95 verenigingen in Beekdaelen. Dit betekent dat 36% van de verenigingen in Beekdaelen de enquête heeft ingevuld.

Diepte-interviews

In de periode september tot en met november, heeft de gemeente meer dan 50 diepte-interviews afgenomen, om de uitkomsten van de enquête te valideren en eveneens waardevolle inzichten te verzamelen uit de praktijk.

NOC*NSF

Aanvullend op de informatie verzameld door gemeente Beekdaelen, heeft de gemeente door NOC*NSF een KISS-rapportage laten opstellen.

Leden- en vrijwilligersbestand

Zowel op landelijk, provinciaal als gemeentelijk niveau kampt het verenigingsleven met ernstige problemen met betrekking tot het leden- en vrijwilligersbestand.

Landelijk

Met name de sportsector wordt hard geraakt. Uit het 'Zo sport Nederland rapport 2020' van NOC*NSF blijkt dat 52% van de Nederlanders minder of geheel is gestopt met sporten. Het 'Zo sport Nederland 2022' van NOC*NSF bevestigt een zichtbaar blijvend effect, met wederom een terugloop van wekelijks sportende mensen (-800.000). Zorgwekkend: de sportdeelname is sinds de eerste meting Sportdeelname Index 2013 nog nooit zo laag geweest.

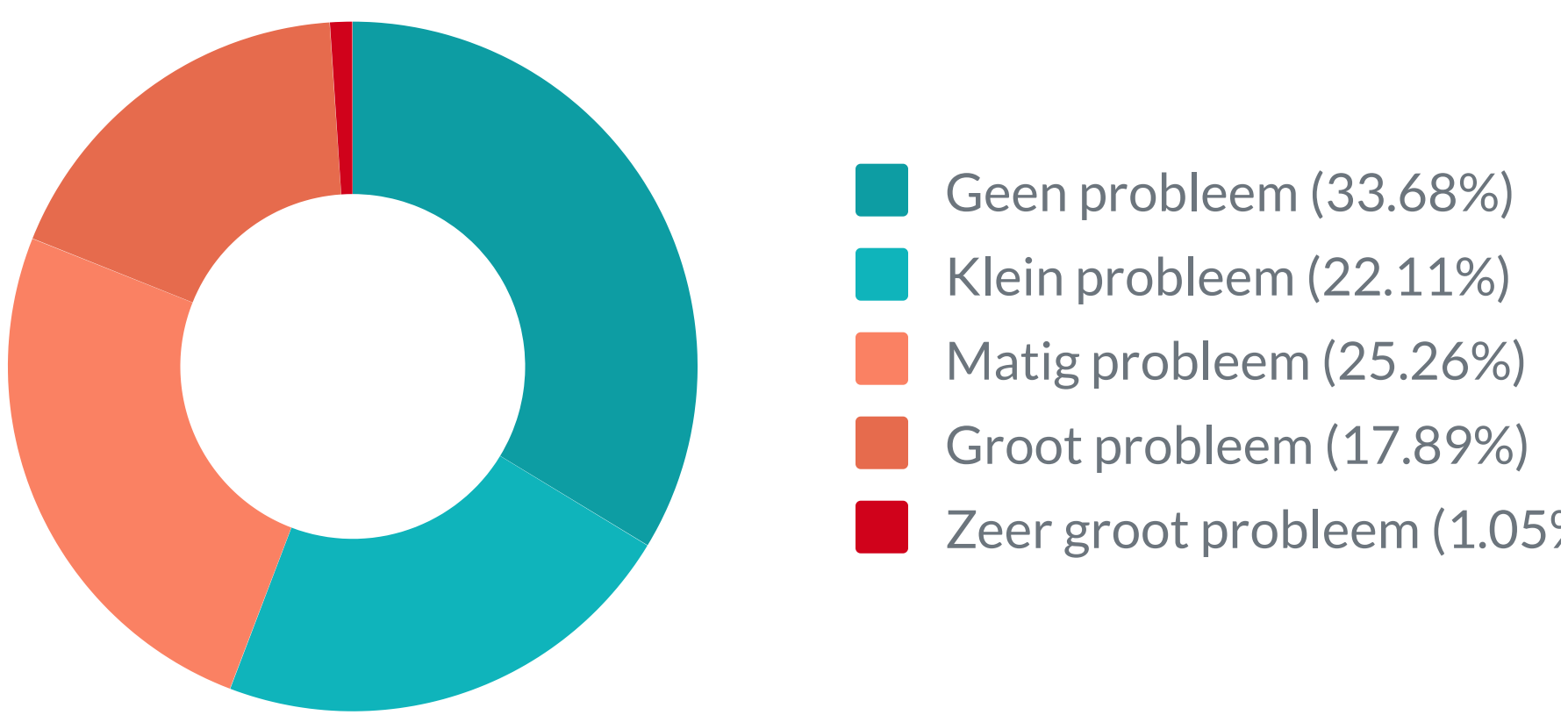
Beekdaelen

In de afgelopen drie jaar is het ledenaantal in Beekdaelen fors gedaald, zo blijkt uit de KISS-rapportage van NOC*NSF. Waar in 2019 nog 22,8% lid was van een vereniging, was dat in 2021 nog maar 20,3%. Alhoewel Beekdaelen daarmee nog altijd boven het provinciaal gemiddelde zit (19,6%), heeft de gemeente ten opzichte van het landelijk gemiddelde (24,6%) een forse achterstand opgelopen. Sterker nog: 86% van de gemeentes in Nederland heeft een hoger ledenpercentage dan Beekdaelen. Ook uit de gemeentelijke enquête blijkt de nood hoog: 44,2% van de verenigingen in Beekdaelen ervaren (ernstige) problemen met hun ledenaantallen en 54,7% met het vinden van voldoende vrijwilligers.

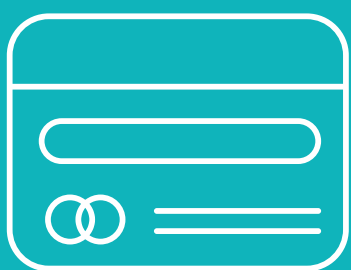
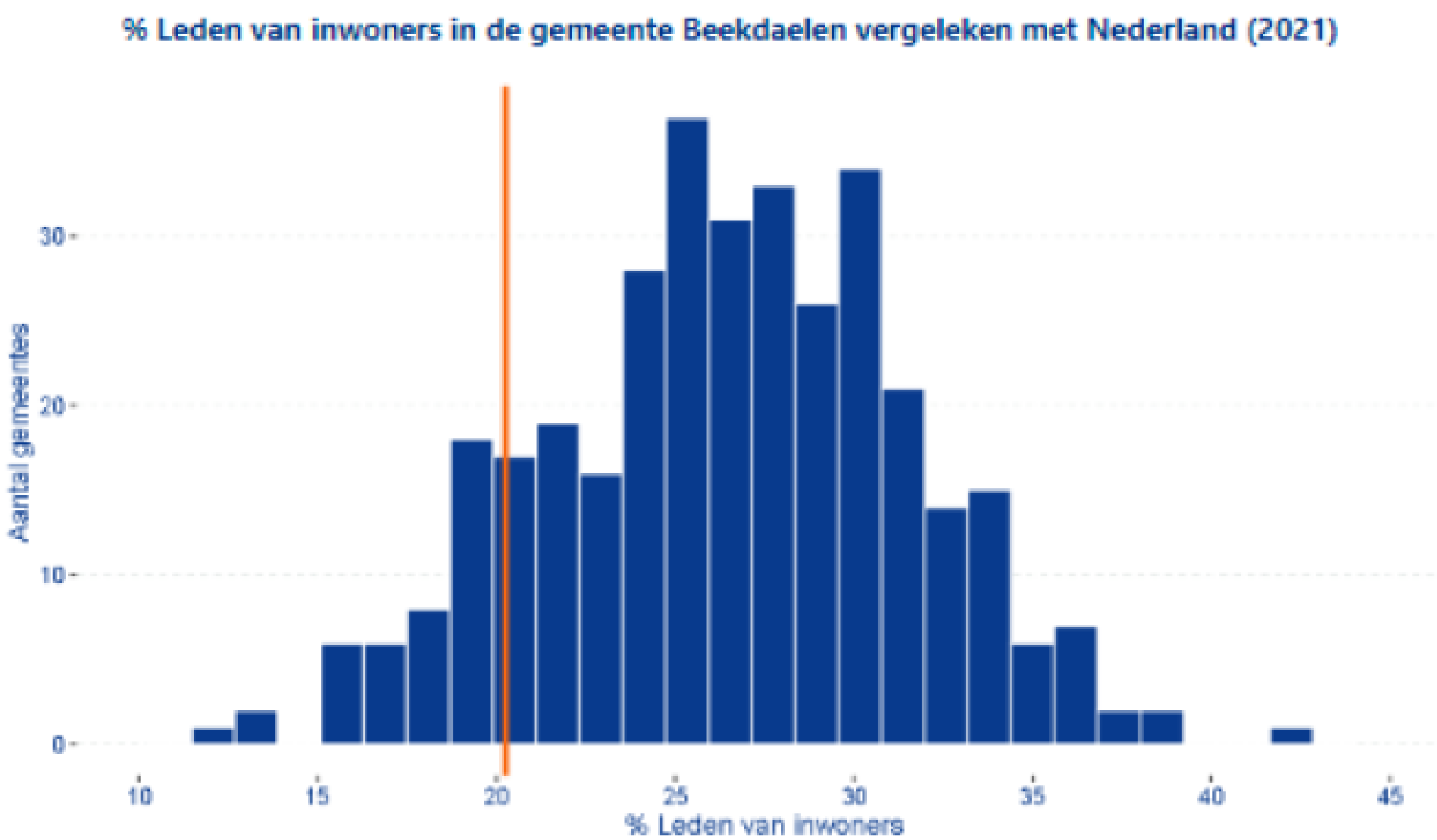
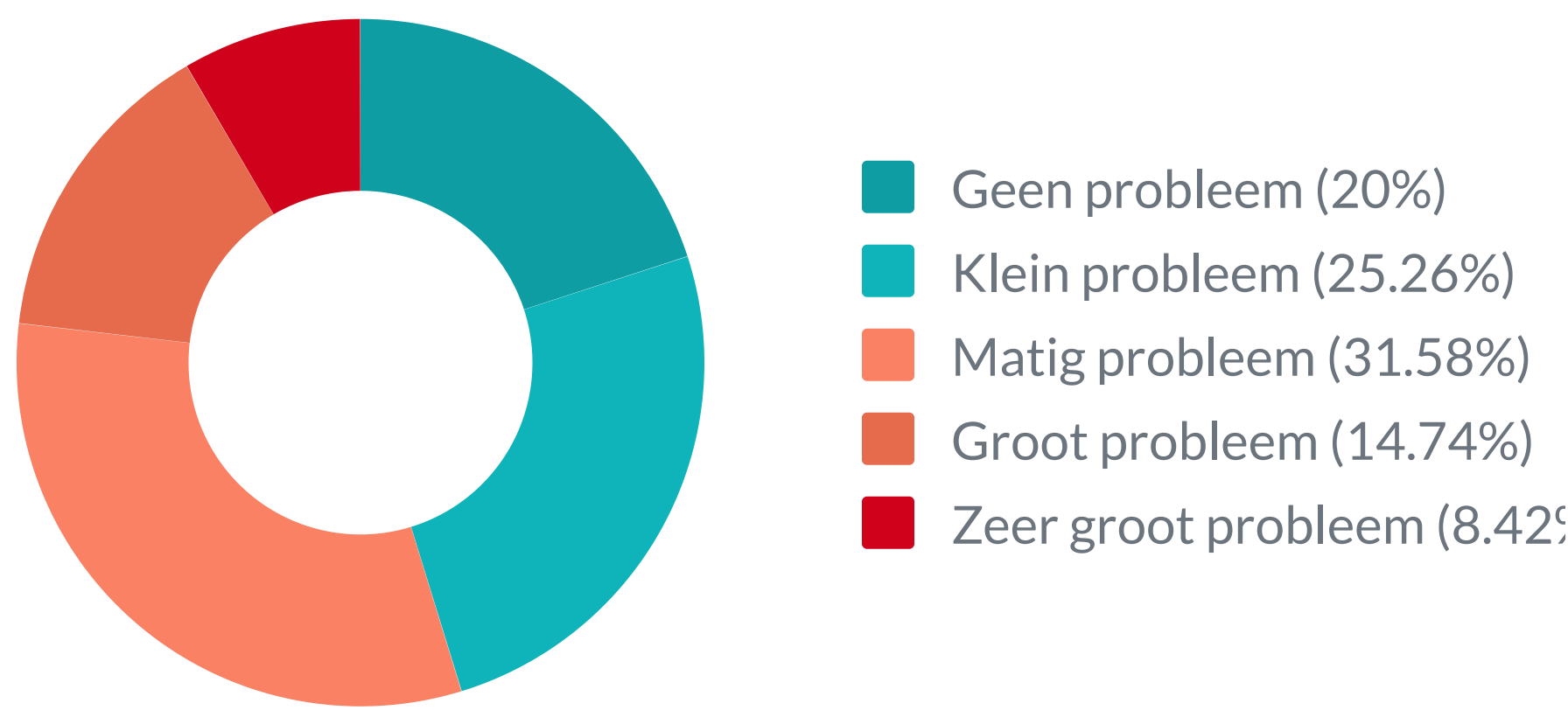
Tot slot zijn er in de ledenpercentages significante verschillen waarneembaar tussen de gemeentekernen die door NOC*NSF gemeten worden: Schimmert 26,7% (-0,1%), Wijnandsrade 24,7% (+1,3%), Hulsberg 21,9% (-0,4%), Onderbanken 19,7% (-2,3%), Amstenrade/Oirsbeek 19,6% (-4,8%) en Nuth 17,4% (-2,5%).

"Sterker nog: 86% van de gemeentes in Nederland heeft een hoger ledenpercentage dan Beekdaelen."

Ontwikkeling ledenbestand

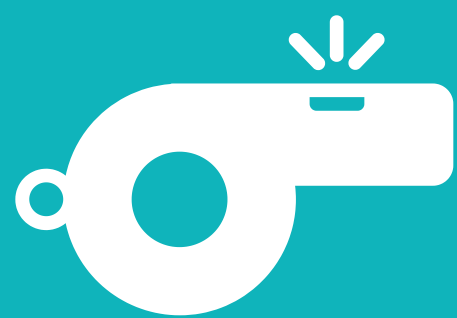
Ontwikkeling vrijwilligersbestand

Leden verenigingen
t.o.v. 2019:
-2,5%

Percentage gemeenten
die beter presteren:
86%

Verenigingen met
onvoldoende trainers:
23%

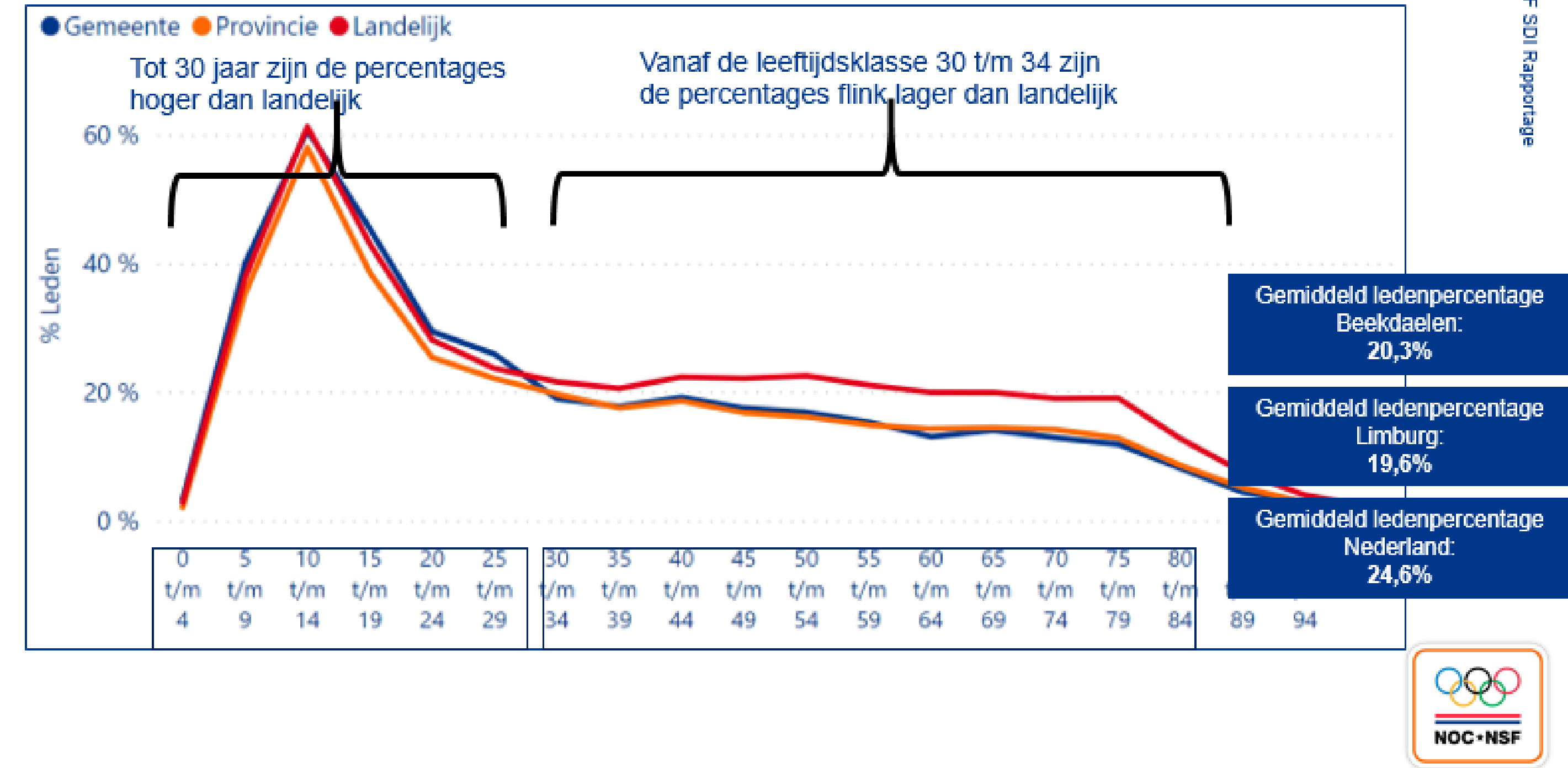
Sport

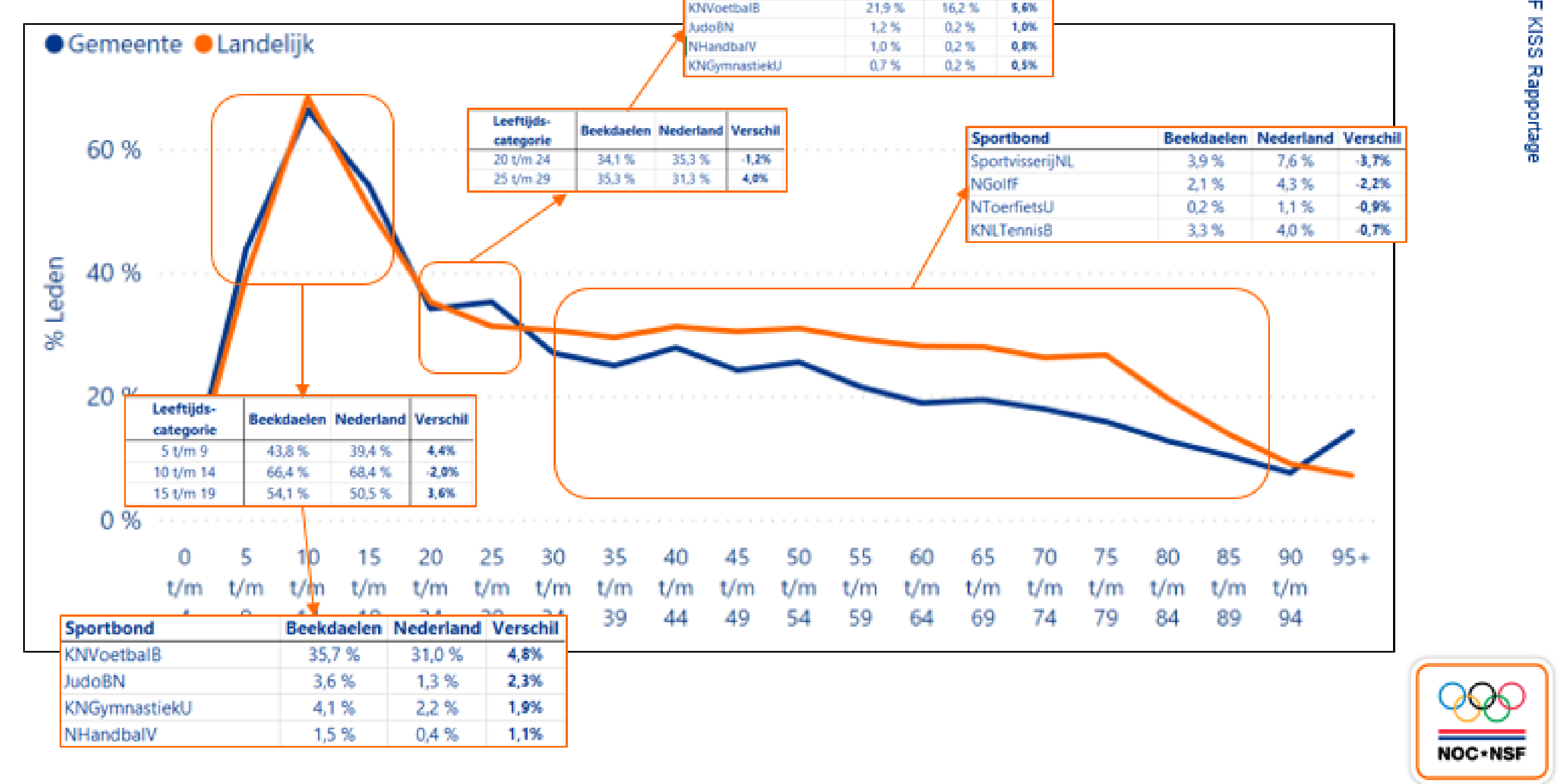
Tot en met 29 jaar
Wanneer dieper ingezoomd wordt op de resultaten uit de KISS-rapportage, dan dient er een belangrijke kanttekening geplaatst te worden bij de leeftijdscategorieën tot en met 29 jaar. Alhoewel Beekdaelen landelijk gezien een forse achterstand heeft opgelopen, zit deze leeftijdsgroep met 34,1% fors boven het provinciaal (30,2%) en landelijk (32,8%) gemiddelde. Sporten die bij deze groepen eruit springen zijn voetbal, judo, gymnastiek en handbal.

Mannen en vrouwen
Zowel de mannen als vrouwen in Beekdaelen zijn minder vertegenwoordigd in het verenigingsleven dan landelijk het geval is. In Beekdaelen zijn 26,8% van de mannen lid van een vereniging ten opzichte van 32,1% landelijk. Bij de vrouwen is 13,5% lid van een vereniging in Beekdaelen. Landelijk ligt dat percentage op 17%. Voor beide groepen geldt dat tot en met 29 jaar er boven het landelijk gemiddelde gepresteerd wordt. Bij de mannen in de sporten voetbal, gymnastiek, judo en handbal en bij de vrouwen bij gymnastiek en handbal.

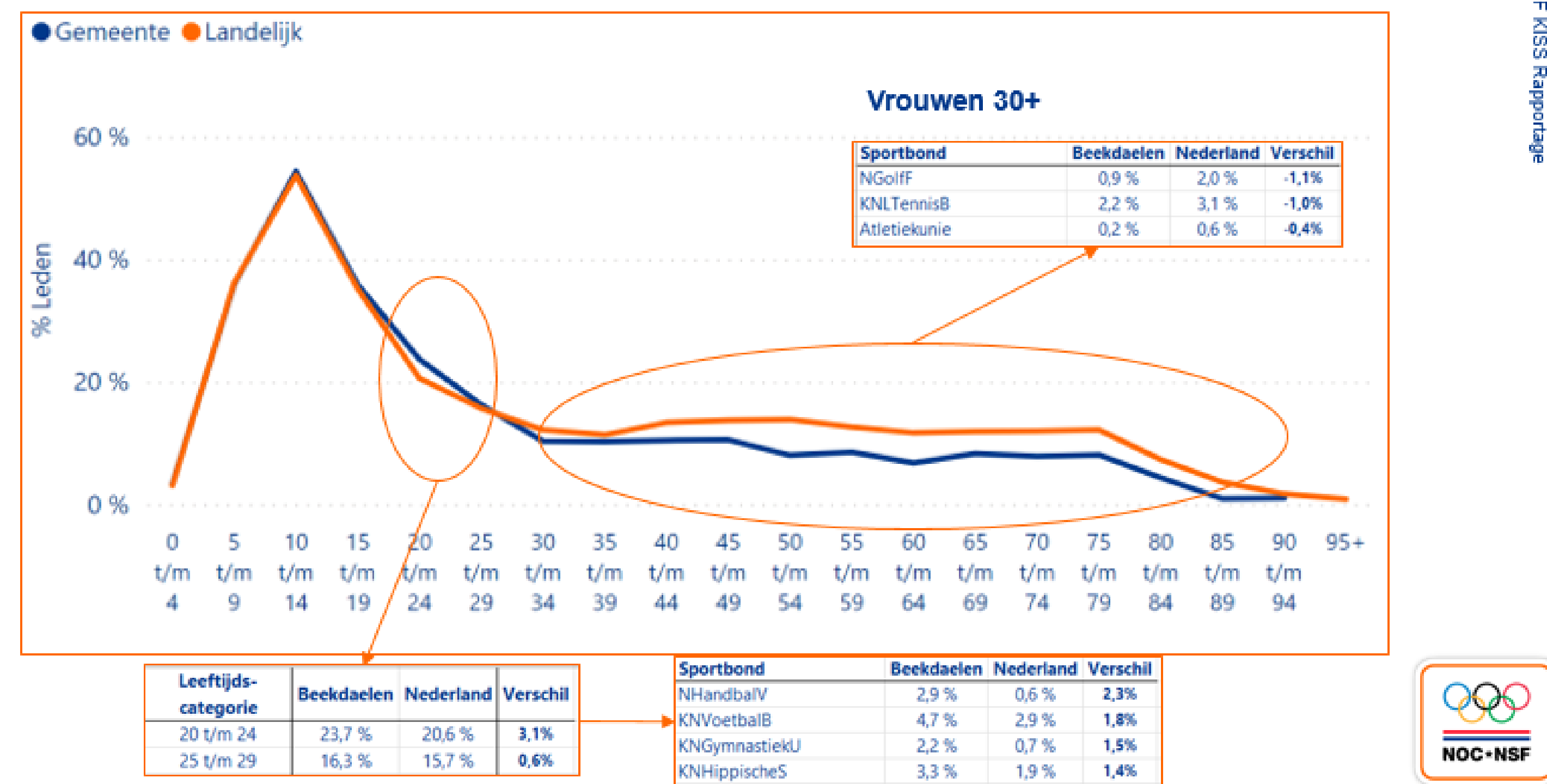
Vergelijking ledenpercentage Beekdaelen, Limburg en Nederland (2021)

Vergelijking ledenpercentage gemeente Beekdaelen – Mannen (2021)

Vergelijking ledenpercentage gemeente Beekdaelen – Vrouwen (2021)

Sport

Sportbond	2021	2020	2019
KNVoetbalB	2467	2622	2680
KNLTennisB	993	920	921
KNGymnastiekU	689	715	788
SportvisserijNL	650	618	531
NGolfF	428	406	390
NHandbalV	351	400	392
KNHippischeS	294	291	293
KNHockeyB	215	228	229
JudoBN	195	215	225
KWandelBN	169	158	960

Top 10 Beekdaelen

In gemeente Beekdaelen zijn de volgende tien sporten het populairst: voetbal, tennis, gymnastiek, sportvissen, golf, handbal, paardrijden, hockey, judo en wandelen, waarbij de KNVB en KNLTB de meeste lidmaatschappen voor hun rekening nemen. In vergelijking met de landelijke top 10 kan geconcludeerd worden dat in Beekdaelen vooral handbal en judo meer wordt beoefend dan op landelijk niveau. Toch is bij deze populaire sporten eveneens een afname van ledenaantallen ten opzichte van 2019 zichtbaar.

Mannen

Voetbal is bij mannen in Beekdaelen verreweg de meest gekozen sport, waarbij mannen in Beekdaelen met 12,3% zelfs hoger scoren dan het landelijk gemiddelde (11,4%).

Vrouwen

Bij vrouwen in Beekdaelen is gymnastiek de meest beoefende sport (2,8%), 0,7% hoger dan het landelijk gemiddelde. Ook handbal is bij vrouwen in Beekdaelen (1,4%) populairder dan landelijk (0,4%) het geval is.

Jeugd

Ook bij de jeugd komen bovenstaande sporten duidelijk naar voren. Bij zowel voetbal (16,4% om 14,7%), gymnastiek (7,4% om 4,9%) en handbal (3,3% om 0,7%) zijn jongeren in Beekdaelen vaker lid dan het nationaal gemiddelde.

Top 10 mannen in Beekdaelen

Sportbond	Beekdaelen	Nederland
KNVoetbalB	12,3 %	11,4 %
SportvisserijNL	3,4 %	6,4 %
KNLTennisB	3,2 %	3,6 %
NGolfF	1,6 %	3,1 %
KNGymnastiekU	1,0 %	0,6 %
JudoBN	0,8 %	0,3 %
KNKlimenbergsportV	0,5 %	0,5 %
NHandbalV	0,5 %	0,2 %
Atletiekunie	0,5 %	0,7 %
KWandelBN	0,5 %	0,7 %

Top 10 vrouwen in Beekdaelen

Sportbond	Beekdaelen	Nederland
KNGymnastiekU	2,8 %	2,1 %
KNLTennisB	2,3 %	3,0 %
KNVoetbalB	1,5 %	1,8 %
NHandbalV	1,4 %	0,4 %
KNHippischeS	1,2 %	1,4 %
KNHockeyB	0,8 %	1,8 %
NGolfF	0,7 %	1,5 %
KWandelBN	0,5 %	0,9 %
KNZwemB	0,4 %	0,6 %
NBridgeB	0,4 %	0,5 %

Top 10 jeugd in Beekdaelen

Sportbond	Beekdaelen	Nederland
KNVoetbalB	16,4 %	14,7 %
KNGymnastiekU	7,4 %	4,9 %
NHandbalV	3,3 %	0,7 %
KNLTennisB	3,0 %	2,9 %
KNHockeyB	2,6 %	4,4 %
JudoBN	2,0 %	0,7 %
KNZwemB	1,3 %	1,4 %
KNHippischeS	1,2 %	1,5 %
SportvisserijNL	1,1 %	2,0 %
Atletiekunie	1,0 %	1,0 %

Sport

Ouderen (65+)

Ouderen zijn over de top tien sportbonden in Beekdaelen minder vertegenwoordigd ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Enkel op voetbal zijn de ouderen in Beekdaelen (1,6%) actiever dan hun landelijke leeftijdsgenoten (1,3%).

Post corona

Dat corona effect heeft gehad op de ledenaantallen van de verenigingen in Beekdaelen is evident. Vooral de KWBN (-791), KNVB (-213), KNGU (-99), NHV (-41) en JBN (-30) zagen sinds corona een forse daling van hun leden in de gemeente.

Afname

Kijkend naar de vier populairste sporten in Beekdaelen in 2021, voetbal, gymnastiek, handbal en judo, dan hebben zij in de volgende leeftijdscategorieën de meeste leden verloren ten opzichte van 2019:

Voetbal: 5 t/m 9, 10 t/m 14, 15 t/m 19, 20 t/m 24, 25 t/m 29, 45 t/m 49 en 50 t/m 54.

Gymnastiek: 5 t/m 9 en 10 t/m 14.

Handbal: 10 t/m 14, 20 t/m 24, 25 t/m 29 en 45 t/m 49.

Judo: 5 t/m 9 en 10 t/m 14.

Toename

Ondanks de coronapandemie, zijn diverse sporten, met name sporten waarbij afstand houden mogelijk is, gegroeid. De sporten die het meest hebben geprofiteerd van corona zijn de sportvisserij, tennis en golf.

Top 10 ouderen in Beekdaelen

Sportbond	Beekdaelen	Nederland
KNLTennisB	2,4 %	3,0 %
KNVoetbalB	1,6 %	1,3 %
NGolfF	1,6 %	3,5 %
SportvisserijNL	1,4 %	3,6 %
NBridgeB	1,2 %	2,0 %
KWandelBN	0,9 %	1,1 %
KNGymnastiekU	0,7 %	0,5 %
NSkiV	0,4 %	0,4 %
KNHippischeS	0,2 %	0,2 %
KNKlimenbergsportV	0,2 %	0,2 %

Voetbal

Leeftijdscategorie	2021	2020	2019
0 t/m 4	3	4	5
5 t/m 9	241	266	258
10 t/m 14	441	462	476
15 t/m 19	379	408	429
20 t/m 24	239	255	265
25 t/m 29	216	226	238
30 t/m 34	163	169	162
35 t/m 39	124	124	113
40 t/m 44	126	139	131
45 t/m 49	116	122	146
50 t/m 54	117	131	133
55 t/m 59	86	92	96
60 t/m 64	64	75	71
65 t/m 69	51	49	53
70 t/m 74	43	40	49
75 t/m 79	32	31	31
80 t/m 84	18	22	17
85 t/m 89	7	6	7
90 t/m 94	1	1	
95+			

Gymnastiek

Leeftijdscategorie	2021	2020	2019
0 t/m 4	34	37	40
5 t/m 9	204	210	265
10 t/m 14	167	184	187
15 t/m 19	74	73	84
20 t/m 24	34	29	24
25 t/m 29	14	14	22
30 t/m 34	13	14	6
35 t/m 39	9	6	8
40 t/m 44	10	12	15
45 t/m 49	21	25	21
50 t/m 54	14	10	12
55 t/m 59	12	16	17
60 t/m 64	13	14	19
65 t/m 69	23	22	17
70 t/m 74	19	22	27
75 t/m 79	16	17	16
80 t/m 84	8	5	3
85 t/m 89	1	2	2
90 t/m 94	3	3	3
95+			

Handbal

Leeftijdscategorie	2021	2020	2019
0 t/m 4			2
5 t/m 9	37	44	39
10 t/m 14	109	119	121
15 t/m 19	71	69	65
20 t/m 24	40	44	43
25 t/m 29	23	24	28
30 t/m 34	15	22	16
35 t/m 39	9	11	13
40 t/m 44	8	11	7
45 t/m 49	9	11	16
50 t/m 54	12	16	12
55 t/m 59	5	11	10
60 t/m 64	5	4	6
65 t/m 69	4	5	7
70 t/m 74	4	7	4
75 t/m 79		2	3
80 t/m 84			
85 t/m 89			
90 t/m 94			
95+			

Judo

Leeftijdscategorie	2021	2020	2019
0 t/m 4	2	2	
5 t/m 9	25	22	40
10 t/m 14	64	85	77
15 t/m 19	38	36	37
20 t/m 24	17	15	17
25 t/m 29	11	9	7
30 t/m 34	5	5	3
35 t/m 39	3	7	9
40 t/m 44	6	6	8
45 t/m 49	5	6	6
50 t/m 54	3	4	5
55 t/m 59	9	10	9
60 t/m 64	6	7	6
65 t/m 69		1	1
70 t/m 74	1		
75 t/m 79			
80 t/m 84			
85 t/m 89			
90 t/m 94			
95+			

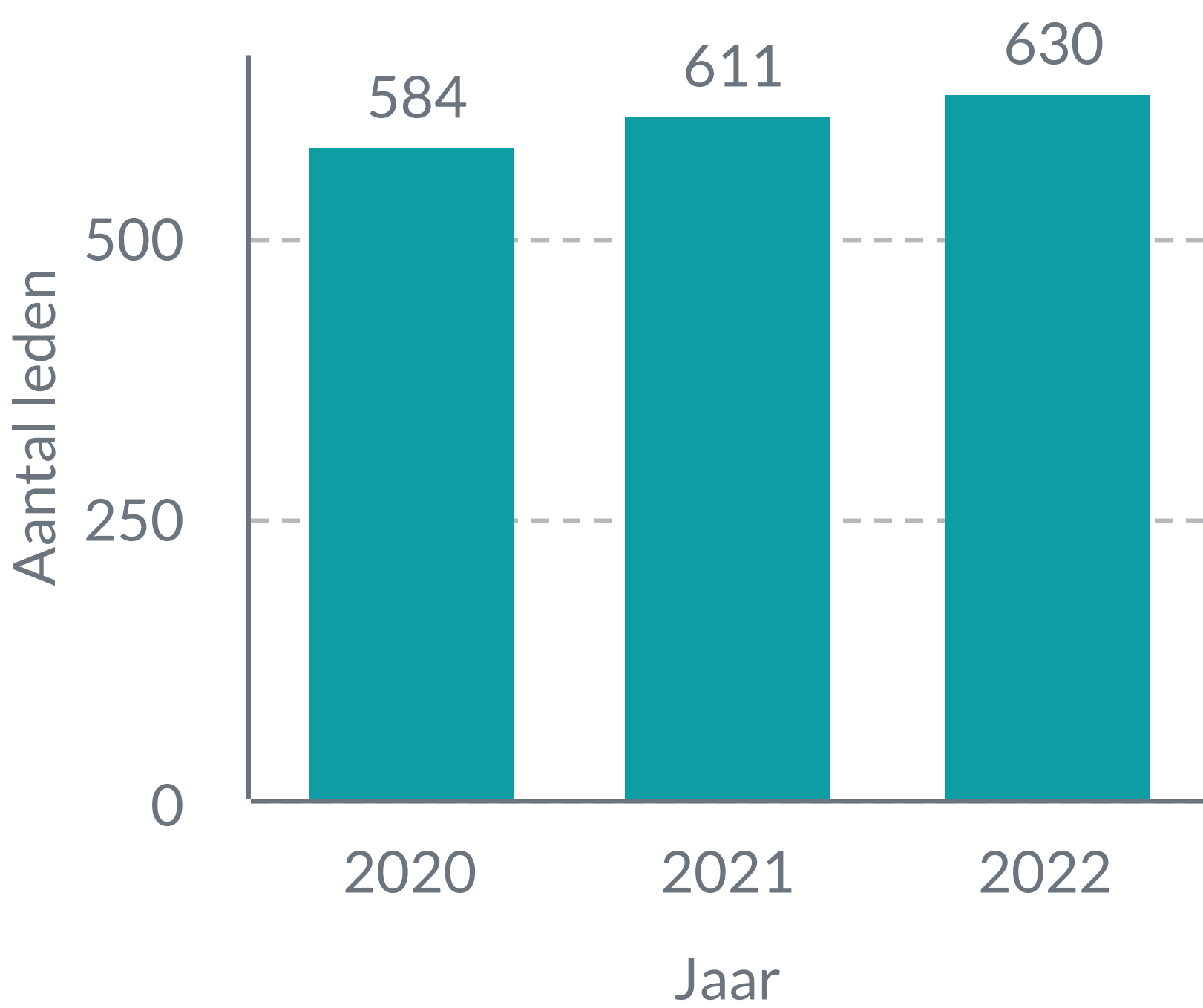
De culturele verenigingen zijn cruciaal in de vorming van de identiteit van Beekdaelen. De gemeente heeft met een afvaardiging van de culturele verenigingen bijeenkomsten georganiseerd, die hebben geleid tot de volgende opmerkingen:

Schutterijen

Gedurende de bijeenkomst met de schutterijen op maandag 14 november 2022 zijn diepgaande gesprekken gevoerd over de toekomst van de verenigingen. Schutterijen in Beekdaelen kampen allen met vergelijkbare situaties. Het imago is stoffig, de aanwas is voornamelijk uit familiale kring en de ledenaantallen lopen terug.

De uitspraken rondom de ledenaantallen stroken overigens niet helemaal met de uitkomsten van de schutterijen in de enquête, aangezien het totaal aantal leden in 2022 ten opzichte van 2020 met 7.9% is gegroeid. Een mogelijke verklaring kan zijn dat in de enquête ook niet-actieve leden zijn meegenomen.

De verenigingen hebben de bijeenkomst als zeer prettig ervaren en erkennen, ondanks de grote onderlinge verschillen, dat dergelijke bijeenkomsten erg nuttig kunnen zijn om ideeën op te doen om bovenstaande situatie te veranderen. Ook de bond merkt deze trend op en zet in op vernieuwingen en experimenten. Afgesproken is deze bijeenkomst jaarlijks te organiseren in het gemeentehuis en ondanks de onderlinge verschillen de samenwerking te blijven zoeken.

Carnaval

Tijdens de bijeenkomst voor carnavalsverenigingen op woensdag 16 november waren er sterke signalen van ontevredenheid met betrekking tot de houding van enkele gemeenschapshuizen. In veel gevallen zijn de carnavalsverenigingen verantwoordelijk voor een groot deel van de omzet in de exploitaties van de gemeenschapshuizen waar zij gebruik van maken.

Verenigingen zijn echter kritisch over de volgende recente ontwikkelingen:

- 1. Gemeenschapshuizen krijgen de bardiensten niet meer gevuld.
- 2. Commerciële verhuur geniet regelmatig voorrang.
- 3. Consumptieprijzen schieten door het dak waardoor financiën in gedrang komen

Financiën

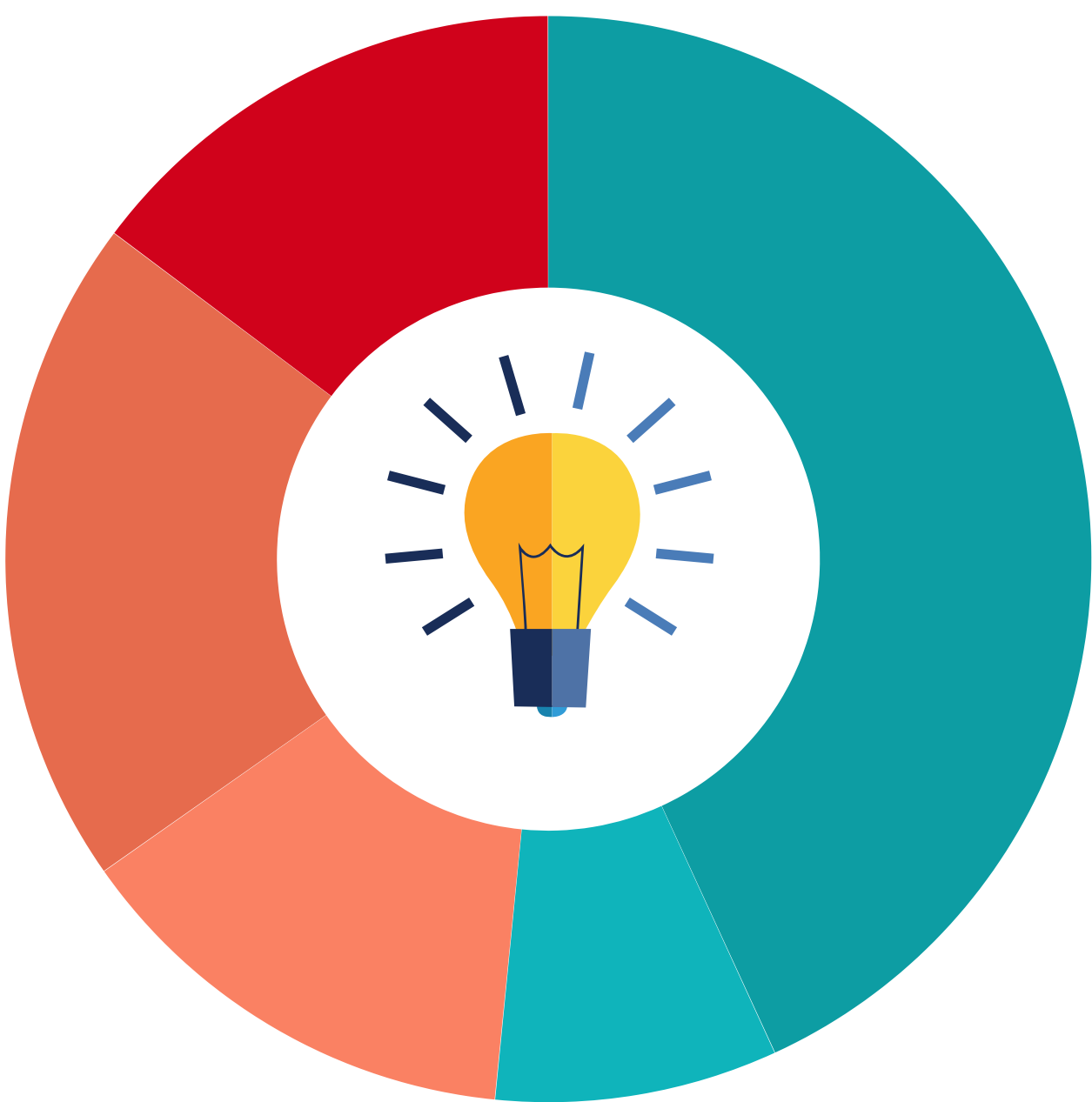

In de enquête en de tientallen gesprekken is uiteraard stilgestaan bij de financiële staat van ons verenigingsleven. In hoeverre drukken de teruglopende ledenaantallen en stijgende energielasten op de financiën?

Energielasten

Uit de enquête, die begin oktober verzonden is naar alle verenigingen in Beekdaelen, is gebleken dat destijds al 48,4% van de verenigingen problemen ondervonden met hun energielasten. Ook de tientallen diepte-interviews onderstrepen deze zorgen en de kanttekening dient zelfs geplaatst te worden dat veel verenigingen die momenteel nog geen zorgen hebben omtrent hun energielasten, verwachten dat dit in de loop van 2023 wel het geval gaat zijn. Enerzijds door aflopende energiecontracten, anderzijds vanwege doorbelasting van stichtingen en beheerders in gemeenschapshuizen.

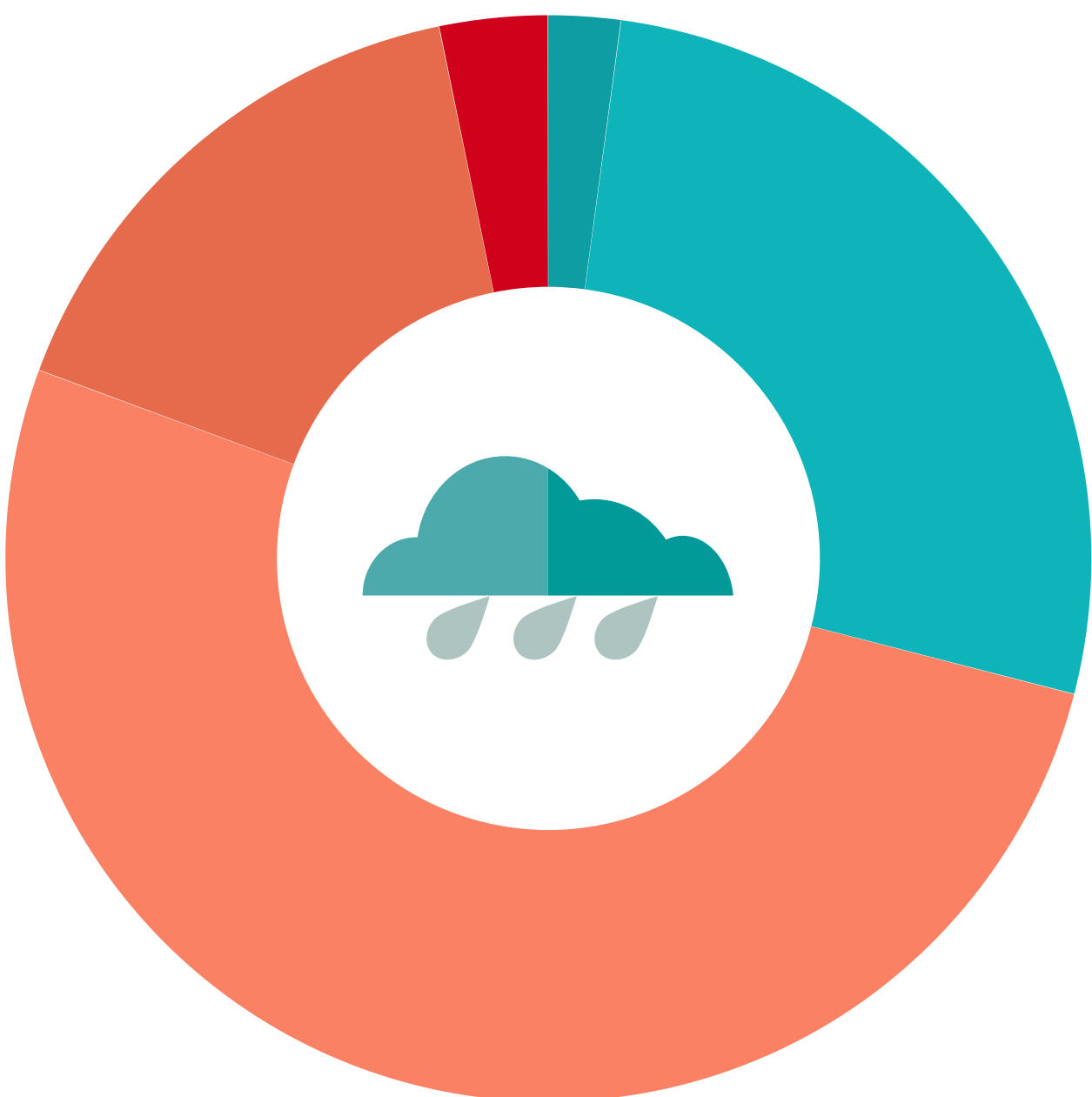
opkomende ongeorganiseerde sporter. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om de omvang van deze groep in kaart te brengen. In ieder geval geeft 65,3% van de verenigingen voorlopig nog financieel gezond te zijn.

- Geen probleem (43.16%) Klein probleem (8.42%)
- Matig probleem (13.68%) Groot probleem (20%)
- Zeer groot probleem (14.74%)

Toekomstperspectief

Gevraagd naar het toekomstperspectief, geeft slechts 29% van de verenigingen aan deze als 'zeer positief' of 'positief' te beschouwen, hetgeen het belang onderstreept van strategisch accommodatiebeleid dat het verenigingsleven soelaas biedt en eveneens een visie creëert over het faciliteren van de

- Zeer zonnig (2.15%) Zonnig (26.88%)
- Niet zonnig, maar ook niet somber (51.61%) Somber (16.13%) Erg somber (3.23%)

Bezettingsgraad

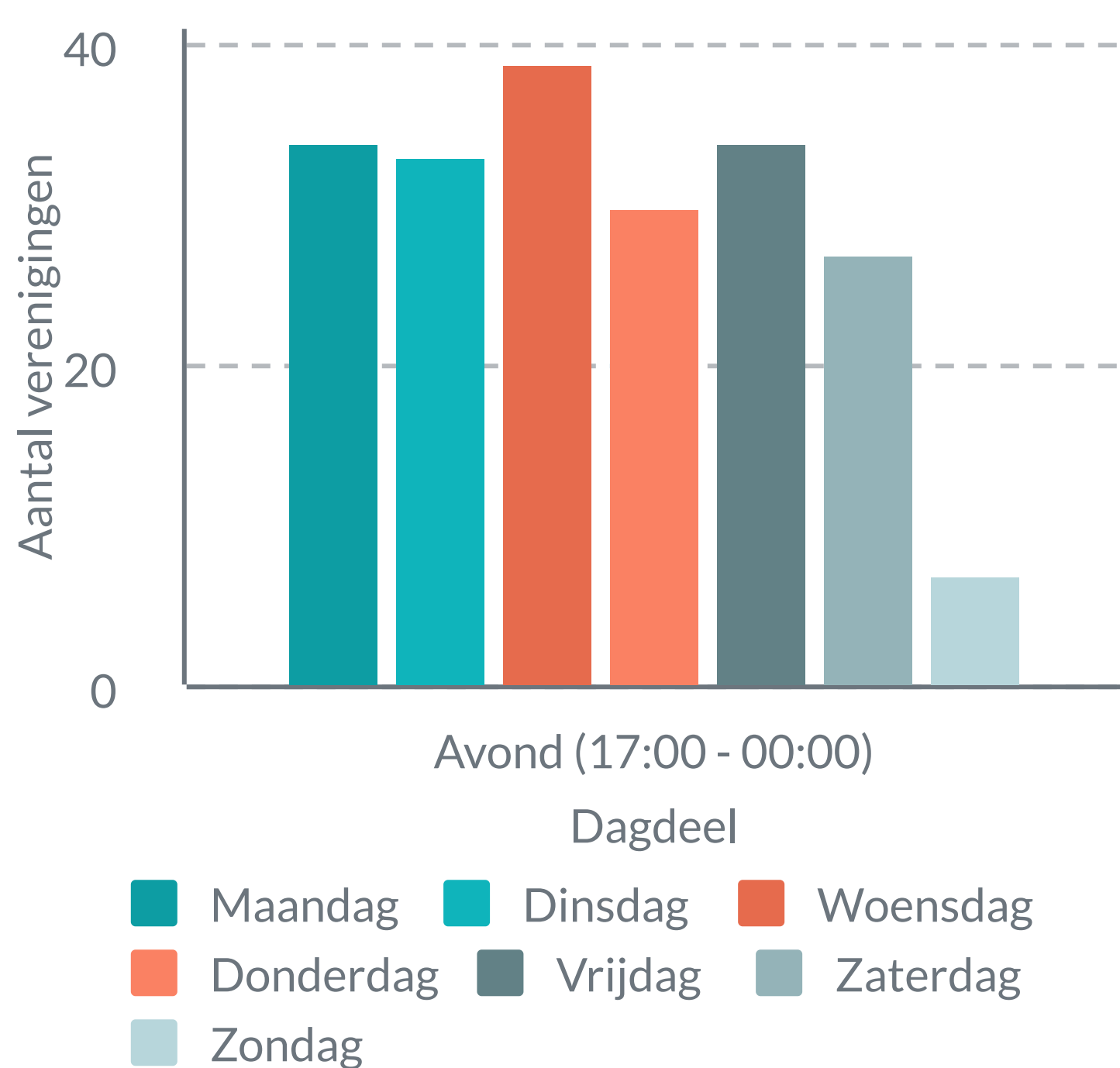
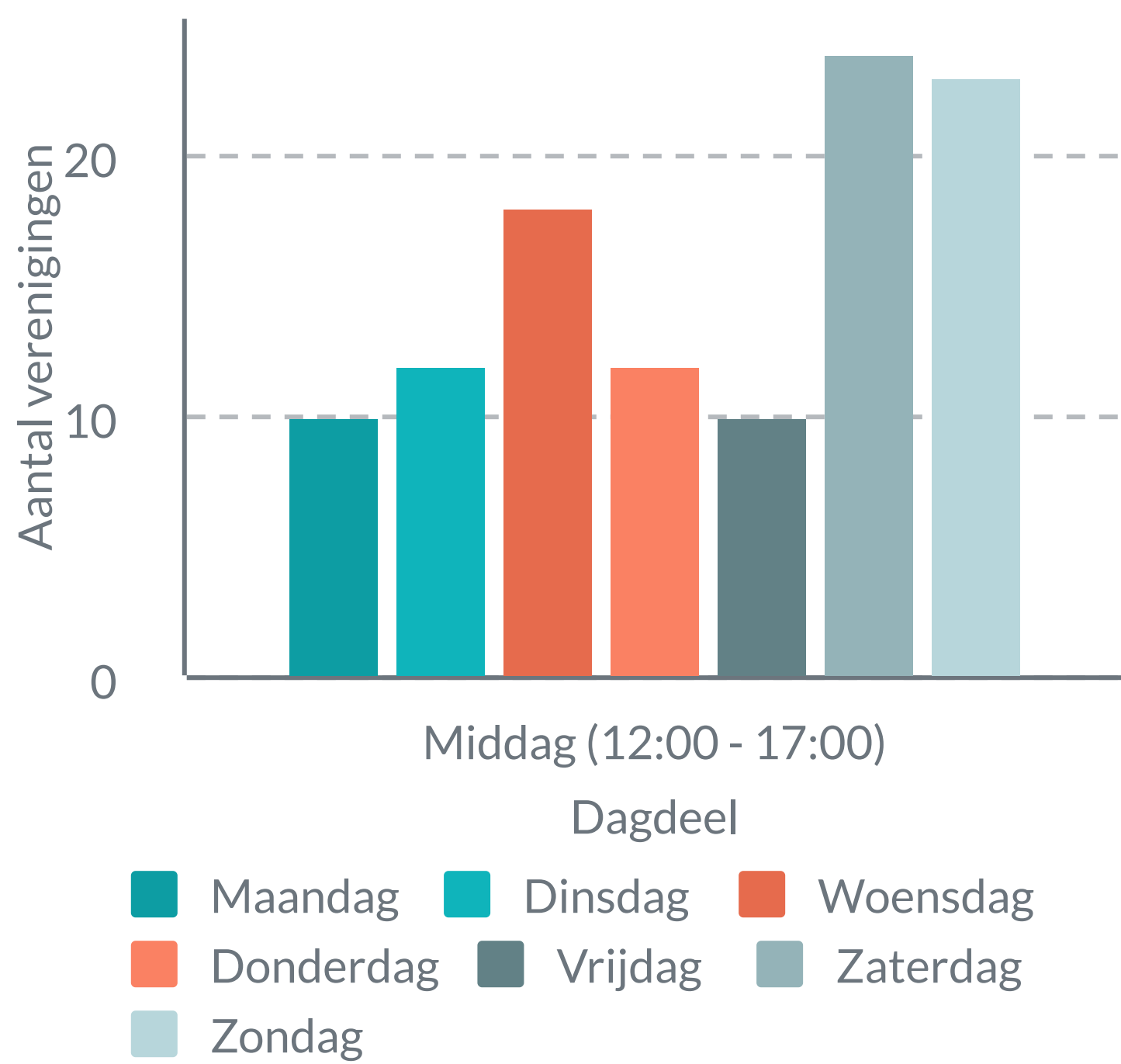
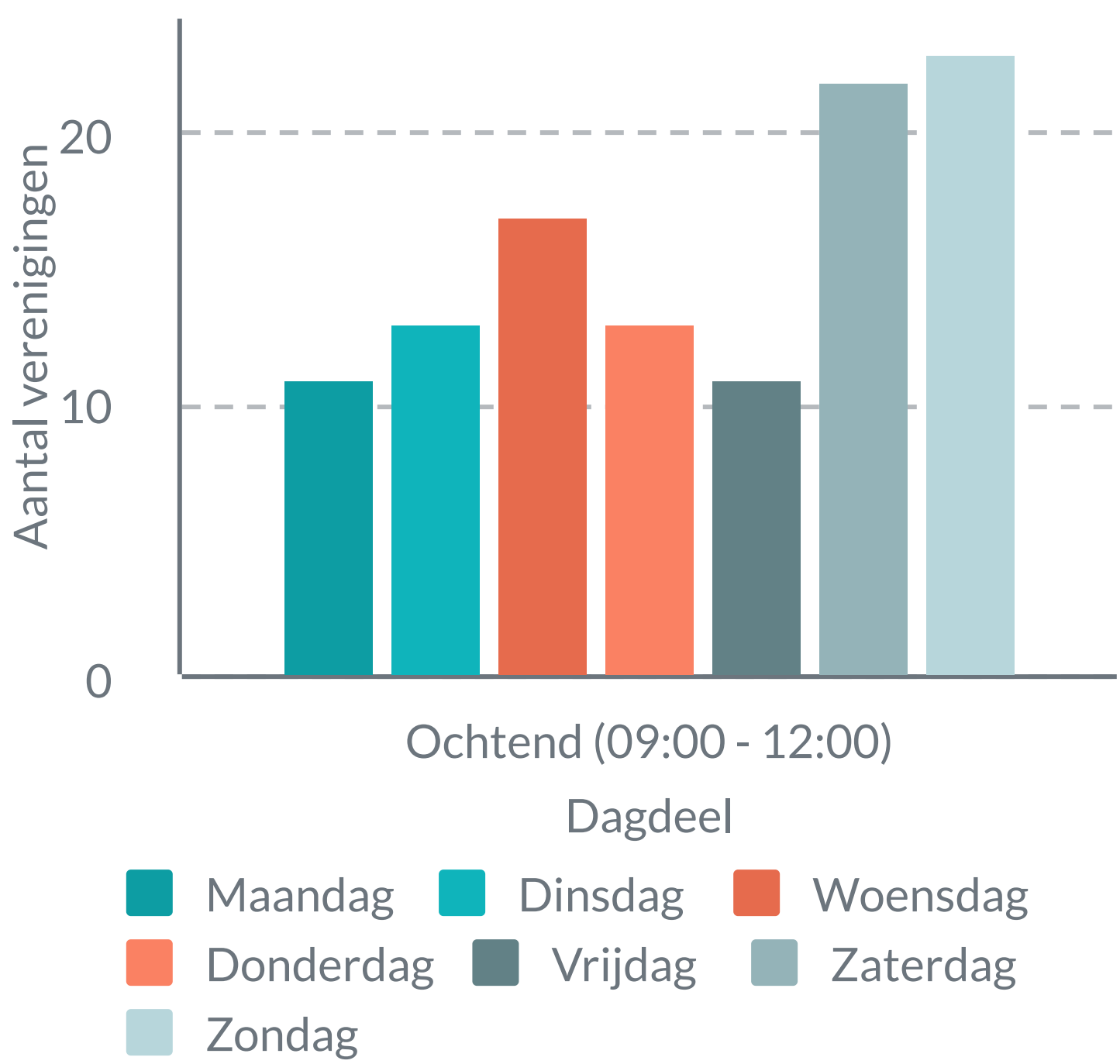

In zowel de enquête als de diepte-interviews is uitgebreid stilgestaan bij de bezetting van de accommodaties en de bereidheid om deze in de toekomst te delen.

Conclusie

De 95 verenigingen hebben in de enquête aangegeven wanneer zij gebruik maken van de accommodatie. Hieruit kunnen de volgende zaken geconcludeerd worden:

- In de ochtenden en middagen is er op werkdagen fors ruimte in de bezetting van de accommodaties. Enkel de woensdag is overdag redelijk in trek.
- De activiteiten van het verenigingsleven vinden met name plaats in de avonddelen. Enkel de zondagavond is niet populair.
- 83,5% van de verenigingen geeft aan bereid te zijn de accommodatie te delen met andere verenigingen. Ook de diepte-interviews bevestigen dat veel accommodaties niet optimaal benut worden, terwijl daar wel mogelijkheden voor zijn.
- 72,2% geeft eveneens aan bereid te zijn mee te participeren in het beheer van de accommodatie.

Conclusies interviews

In het informatief document wat ten grondslag ligt aan dit visueel document, worden een zestal aanleidingen omschreven die het belang van strategisch accommodatiebeleid onderstrepen. In het slot van dit document worden de belangrijkste bevindingen uit de interviews vergeleken met de gestelde aanleidingen.

Belangrijkste bevindingen:

1. Terugloop leden- en vrijwilligersbestand

Uit het gros van de vijftigtal gesprekken die de gemeente heeft gevoerd met het verenigingsleven en de stichtingen en beheerders die de gemeenschapshuizen 'runnen', zijn de verenigingen die niet kampen met bovenstaand probleem op één hand te tellen.

Voor al het vinden van bekwame vrijwilligers is een ernstig probleem en werpt ook hier de vraag op: wat kunnen professionals mogelijk betekenen voor het verenigingsleven in Beekdaelen indien we vasthouden aan de huidige vorm van verenigingen?

Ondanks deze negatieve ontwikkeling zit het robuuste verenigingsleven in Beekdaelen niet bij de pakken neer. Tal van initiatieven hebben de revue gepasseerd waarbij de gemeente de vinger aan de pols houdt en waar nodig ondersteunt bij de ontwikkelingen van deze

initiatieven.

Van samenwerkingen met opleidingen tot het aanbieden van speelminuten voor iedereen. Beekdaelense verenigingen zijn creatief en strijdlustig in de zoektocht naar nieuwe leden.

Desalniettemin, mogelijk gesterkt door de huidige energiecrisis, heerst er ook een gezond realisme binnen het verenigingsleven omtrent de toekomst. Er hangt gevoelsmatig geen taboe meer over samenwerken met andere verenigingen, zoals ook uit de enquête en interviews is gebleken.

Een actueel voorbeeld hiervan is de aanstaande fusie van Fanfare St. Lambertus en Harmonie St. Ceacilia, die middels deze samenvoeging een toekomstbestendig korps creëren voor de kern in Schinveld.

Conclusies interviews

Belangrijkste bevindingen:

2. Individualisering van de samenleving

Verenigingen merken op dat na corona leden de verplichtingen van georganiseerd sporten als vervelend zijn gaan beschouwen.

Het ongeorganiseerd (en niet) sporten heeft daarmee fors aan terrein gewonnen en leidt tot nijpende situaties met betrekking tot de samenstelling van teams en andere groepen.

De individualisering is ook merkbaar bij vrijwilligers. Waar deze vroeger gekenmerkt werden door een hechte band met de vereniging, is de huidige vrijwilliger vaak uit een beperkte mate van verplichting gelieerd aan een vereniging. Verenigingen eisen bijvoorbeeld in hun lidmaatschappen dat leden bardiensten draaien.

Tot slot stippen de verenigingen ook de substituten aan als oorzaak van dit probleem. Een gemiddeld sporter of recreant heeft tegenwoordig de luxe van ontelbaar veel laagdrempelige vormen van vertier en sport, hetgeen de binding met verenigingen niet ten goede komt.

3. Vergrijzing

Zoals ook de enquête duidelijk weergeeft, onderstrepen de verenigingen, met name in de culturele sector, dat hun ledenbestand te maken heeft met grijze druk.

De activiteiten hebben volgens de verenigingen een ouderwets imago en zijn zodoende niet tot nauwelijks in trek bij de jeugd.

Ondanks diverse inspanningen van het verenigingsleven om jeugdige leden te werven, blijft dit een ernstig probleem.

4. Zittende jeugd

Voornamelijk de sportorganisaties kampen met de uitdaging om jongeren tussen de 14 en 18 jaar te behouden voor hun verenigingen. De sportinteresse neemt af en gaat gepaard met een hevige toename in het gebruik van technologische middelen. Momenteel zijn er nog weinig initiatieven van het verenigingsleven om deze groep te activeren/behouden.

Conclusies interviews

Belangrijkste bevindingen:

5. Verduurzamingsopgave

Momenteel geeft 48,4% van de verenigingen aan problemen te ervaren rondom de energielasten. In de diepte-interviews is kraakhelder naar voren gekomen dat ook de overige 51,6% zich ernstig zorgen maakt over deze ontwikkeling, maar momenteel nog de luxe geniet van een vast contract of de hoge energieprijzen nog niet zijn doorbelast door de beheerders of stichtingen.

Het is voor de gemeente beslist niet mogelijk, met een indexering van 30% sinds 2018 op het MJOP in het achterhoofd, de gehele vastgoed portefeuille zoals deze nu is opgebouwd volledig te verduurzamen. Er zal dus met een strategische blik een afweging gemaakt moeten worden tussen de toekomstige invulling van deze portefeuille en het toekomstperspectief van de verenigingen die gebruik maken van het maatschappelijk vastgoed.

Gepaard met de verduurzamingsopgave en de energiecrisis gaan de stijgende kosten van materialen, die niet alleen het MJOP van de gemeente onder druk zetten, maar ook de exploitaties van gemeenschapshuizen.

Gemeenschapshuizen

De gemeenschapshuizen in Beekdaelen vormen een complex dossier, aangezien er nauwelijks gelijkenissen gevonden kunnen worden tussen eigenaars-, beheers- en onderhoudsstructuren.

Zo zijn een aantal gemeenschapsaccommodaties niet in eigendom van de gemeente, maar voert deze wel het groot onderhoud uit. Andere gemeenschapshuizen zijn wel in eigendom van de gemeente, maar daar wordt vervolgens geen onderhoud verricht. Ook zijn er situaties waarbij er langdurige huurovereenkomsten of erfpachtovereenkomsten zijn afgesloten waarbij het eigendom weliswaar nog bij de gemeente ligt, maar er wederom verschillen zijn opgemerkt in wie het onderhoud verricht.

Ook de beheerstructuren variëren - met wisselend succes - ontzettend van kern. Waar een aantal gemeenschapshuizen beschikken over een algemeen en dagelijks bestuur en diverse commissies met afgevaardigden die de verenigingen vertegenwoordigen, bestaan besturen in andere gemeenschapshuizen uit slechts twee à drie personen.

Conclusies interviews

Belangrijkste bevindingen:

Tot slot zijn er grote verschillen in de zelfredzaamheid die de diverse beheerders en stichtingen verwachten van en neerleggen bij de verenigingen die gebruik maken van de accommodatie.

Desalniettemin blijkt uit de interviews dat gemeenschapshuizen met een gezonde exploitatie één ding gemeen hebben: structurele commerciële invulling van ruimtes.

Niet alleen zorgt dit voor extra middelen in de exploitatie, in veel gevallen ontzorgt deze invulling het stichtingsbestuur van het gemeenschapshuis en voorkomt het doorbelasting van energieprijzen naar de verenigingen toe.

Het is wenselijk met deze gemeenschapshuizen te werken naar eenduidige eigendoms-, beheer- en onderhoudsstructuren, aangezien continueren van de huidige situatie onhoudbaar is. Een eerste aanzet is mogelijk een gezamenlijke bijeenkomst die net als bij de carnavalsverenigingen en schutterijen erg succesvol is gebleken.

6. Aanbod sluit onvoldoende aan bij vraag

Met name uit de diepte-interviews met tennisverenigingen is het evident dat er momenteel onvoldoende wordt ingespeeld op padel. Enkel TPV de Dassenburcht beschikt momenteel over een tweetal banen, die zich al dubbel en dwars hebben terugverdiend in de groei van het aantal leden dat daarmee gerealiseerd is.

Van lid naar consument

Ook bevestigen verenigingen de trend dat leden zich steeds meer als consumenten gedragen. De bereidheid om vrijwilligerswerk te doen neemt af en leden vinden het (sport)aanbod vaak onvoldoende en verwachten meer voor hun lidmaatschap.

Verenigingen, onder druk van de energiecrisis en een terugloop van ledenaantallen, redeneren op dit moment nog te veel vanuit de aanbod kant. Het traditionele (sport)aanbod is failliet en er zal gekeken moeten worden naar de vraag in een kern, waarop de verenigingen kunnen acteren.

Een ontwikkeling die ook centraal stond op de Nationale Sport Vakbeurs in Gorinchem op 9 november 2022.

Conclusies interviews

Belangrijkste bevindingen:

De gevolgen zijn nu al merkbaar

Het is tot niemands verbazing dat de ontwikkelingen zoals in dit rapport omschreven nu al leiden tot nijpende situaties bij het verenigingsleven in Beekdaelen en de gemeente zelf. Ondanks een noemenswaardige hoeveelheid creativiteit in ons verenigingsleven, ontkomt de gemeente er niet aan om met enige regelmaat bij te springen, zowel met expertise als in financiële zin.

Keuzes die gemaakt moeten worden

De gemeente is van mening dat om te komen tot strategisch accommodatiebeleid, een inspanning is vereist van de gemeente, het verenigingsleven en de gemeenteraad. De eerste stap (nulmeting) is middels dit rapport afgerond. Samen met de raadscommissie sociale leefomgeving wordt op 6 december 2022 het vervolg van het proces, dat uiteindelijk formeel middels een procesvoorstel in maart 2023 wordt vormgegeven, afgestemd.